

DOKTRINA ZDRAVLJENJA GINEKOLOŠKIH MALIGNOMOV NA ONKOLOŠKEM INŠTITUTU IN UNIVERZITETNI GINEKOLOŠKI KLINIKI

Marjetka Uršič Vrščaj

16. Onkološki vikend namenjamo predstavitvi tretje, revidirane izdaje Doktrina zdravljanja ginekoloških malignomov na Onkološkem inštitutu in Univerzitetni ginekološki kliniki. Nemogoče je na kratko do podrobnosti predstaviti doktrino ali smernice zdravljenja vseh številnih rakov rodil. In nemogoče je nameniti dovolj časa predstavitvi vseh oblik zdravljenja posameznih rakov, kot bi seveda bilo prav. Odločitev kako in kaj odbrati ni niti lahka niti enostavna.

Zato smo se odločili, da na tokratnem, 16. Onkološkem vikendu podrobneje predstavimo samo dve, še vedno zelo pomembni področji: smernice zdravljenja raka materničnega vratu in raka jajčnikov. Zakaj in čemu prav rak materničnega vratu in rak jajčnikov?

Zaradi neuspešnega odkrivanja predrakavih sprememb in s tem naraščajoče incidence invazivnega raka smo glede števila bolnic z rakom materničnega vratu na vrhu evropske lestvice. Zato rak materničnega vratu ponovno zasluži posebno pozornost vsakega slovenskega zdravnika.

Kljub nekaterim učinkovitejšim metodam pri odkrivanju novih bolnic in nadzoru po zdravljenju je rak jajčnikov, kot vemo, še vedno tisti rak rodil, zaradi katerega umre največ bolnic. Uspešnejše odkrivanje bolnic z začetnim rakom jajčnikov zagotovo vodi k večjemu in boljšemu preživetju bolnic in je v veliki meri odvisno tudi od pravičnega in hitrega ukrepanja ne le ginekologov pač pa tudi splošnih in drugih zdravnikov.

Prva knjižica z naslovom Doktrina zdravljenja ginekoloških malignomov je bila izdana pred desetimi leti, leta 1992. V desetih letih, odkar so bile objavljene prve smernice o zdravljenju raka rodil, se je na strokovnem področju veliko spremenilo, nekje več, drugje manj. Spremenjena kirurška tehnika in nove metode, novi pristopi k sistemskemu zdravljenju in novi citostatiki, nove obsevalne naprave in novi načini obsevanja, vse to je vodilo k nujnosti oblikovanja novih, sodobnih smernic zdravljenja.

Smernice zdravljenja rakov rodil oblikuje konzilij, to je skupina strokovnjakov, ki sodelujejo pri zdravljenju z največjim deležem: ginekologi, internisti in radio-terapevti, upoštevajoč najnovejša dognanja na tem področju. Vendar pa ne smemo prezreti dejstva, da so smernice nekega zdravljenja le splošna priporočila in, da nobile, že vnaprej določene smernice zdravljenja, ne morejo odvzeti bremena odgovornosti vsakega posameznega zdravnika do svojega bolnika. Ali kot je že v prvi izdaji Doktrine zdravljenja ginekoloških malignomov

leta 1992 zapisal doc. dr. Fras: »Ne pozabimo, da bolnik ni stranka, in da še tako izdelana doktrina ne odvezuje zdravnika, da ne bi vselej ravnal kot zdravnik!«

Nova, tretja revidirana izdaja knjižice Doktrina zdravljenja ginekoloških malignomov na Onkološkem inštitutu in Univerzitetni ginekološki kliniki. obsega zdravljenje raka materničnega vratu, materničnega telesa, jajčnikov in jajcevodov, zunanjske spolovila in nožnice. Pri vsakem od naštetih rakov najdemo odgovor na pet osnovnih vprašanj:

- kakšen je delež raka pri nas in kakšna so opozorilna znamenja bolezni,
- kateri so diagnostični ukrepi, ki omogočajo hitro in pravilno diagnozo,
- kako opredelimo posamezne stadije in podstadije bolezni,
- katere oblike zdravljenja so najprimernejše glede na prisotne prognostične dejavnike,
- kateri ukrepi so najprimernejši pri nadzoru bolnic po zdravljenju.

Vsi, ki smo pripravili to knjižico bomo vedeli, da smo dosegli svoj namen, če bo odkrivanje in zdravljenje naših bolnic učinkovitejše, informacije o zdravljenju, morebitnih komplikacijah in nadzoru bolnic po zdravljenju, posredovane drugim zdravnikom, bolj razumljive. In nenazadnje, če bo skupno sodelovanje vseh, ki pri zdravljenju naših bolnic v najširšem pomenu besede sodelujemo, lažje in boljše.

Avtorji izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali pri nastajanju naših treh knjižic.

Literatura

1. Fras P, Baškovič M, Cerar O et al. Doktrina zdravljenja ginekoloških malignomov. Ljubljana: Zveza slovenskih društev za boj proti raku, 1992
2. Stržinar V, Baškovič M, Bebar S et al. Ginekološki malignomi: doktrina zdravljenja ginekoloških malignomov na Onkološkem inštitutu in Univerzitetni ginekološki kliniki. 2. rev. izd. Ljubljana: Zveza slovenskih društev za boj proti raku, 2001.